

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Ondřeje Mrákoty a soudkyň Michaely Bejčkové a Sylvy Šiškeové v právní věci žalobce: **V. D.**, zastoupený advokátem Mgr. Petrem Václavkem, Opletalova 1417/25, Praha 1, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, nám. Hrdinů 1634/3, Praha 4, proti rozhodnutí žalované ze dne 27. 6. 2019, čj. MV-75053-4/SO-2019, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 27. 5. 2021, čj. 6 A 117/2019 - 85,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalovaná zamítla odvolání žalobce proti rozhodnutí, jímž ministerstvo vnitra zamítlo žádost žalobce o povolení k trvalému pobytu podle § 75 odst. 2 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, podanou dne 19. 12. 2012 podle § 68 odst. 1 uvedeného zákona (tj. po pěti letech nepřetržitého pobytu v ČR). Žalobce totiž nepředložil řádný doklad o zajištění finančních prostředků. Podanou žalobu městský soud zamítl. Rozhodl tak znovu poté, co NSS rozsudkem ze dne 18. 3. 2021, čj. 10 Azs 81/2020 - 44, zrušil předchozí rozsudek městského soudu ze dne 13. 2. 2020, čj. 6 A 117/2019 - 54, a věc mu vrátil k dalšímu řízení. NSS dospěl v rozsudku 10 Azs 81/2020 - 44 k závěru, že žalovaná (v postavení stěžovatelky) správně hodnotila finanční prostředky žalobce ke dni vydání svého rozhodnutí. Žalobce přitom v danou dobu nebyl nositelem platného pobytového oprávnění, které by mu umožňovalo vykonávat samostatně výdělečnou činnost na území ČR. Žalobce tak získal příjem v rozporu s právními předpisy, a proto jej nebylo možné považovat za příjem prokazující dostatečné finanční prostředky ve smyslu § 71 odst. 1 zákona o pobytu cizinců.

II. Kasační stížnost

[2] Žalobce (stěžovatel) napadl rozsudek městského soudu kasační stížností, jejíž důvody podřadil pod § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s. Městskému soudu vytkl, že aproboval postup správních orgánů, které posoudily otázku přiměřenosti dopadů svých rozhodnutí do soukromého a rodinného života stěžovatele v rozporu s čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Správní orgány uvedly, že se § 174a zákona o pobytu cizinců nepoužije, neboť stěžovatel nemůže mít v ČR ekonomické vazby s ohledem na nelegální příjmy, jinými vazbami se nezabývaly. Stěžovatel pobývá v ČR více než 20 let, má zde veškeré sociální a kulturní zázemí. Je jediným společníkem a jednatelem společnosti V., společnost je na něm zcela závislá. Vlastní zde nemovitost, kterou v současnosti rekonstruuje, poté by v ní rád sdílel domácnost se svojí družkou. Správní orgány nezkoumaly stěžovatelovy vazby na ČR, čímž v rozporu s § 3 správního řádu dostatečně nezjistily skutkový stav věci. Stěžovatel závěrem namítl, že v jeho věci převážil formální přístup k ustanovením zákona o pobytu cizinců. Navrhl, aby NSS napadený rozsudek zrušil.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[3] NSS nejprve zvážil přípustnost opakované kasační stížnosti. Podle § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. je opakovaná kasační stížnost přípustná, namítá-li stěžovatel, že se krajský soud neřídil závazným právním názorem NSS vysloveným v předchozím rušícím rozsudku. Judikatura Ústavního soudu a NSS dovodila nad rámec doslovného znění citovaného ustanovení další výjimky z jeho použití, jedná se např. o případy, kdy NSS výtýká krajskému soudu procesní pochybení, nedostatečně zjištěný skutkový stav nebo nepřezkoumatelnost jeho rozhodnutí. Nepřípustnost opětovné kasační stížnosti se tedy dotýká především otázek, které NSS v téže věci již závazně posoudil, resp. mohl posoudit (viz body 23 až 26 usnesení rozšířeného senátu ze dne 22. 3. 2011, čj. 1 As 79/2009 - 165, č. 2365/2011 Sb. NSS). Podá-li kasační stížnost v téže věci druhý účastník řízení, je § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. použitelný zejména v případě, brání-li se tento účastník proti závěrům krajského soudu, které jsou výsledkem aplikace právního názoru NSS vyjádřeného v předchozím rušícím rozsudku (rozsudek NSS ze dne 25. 5. 2011, čj. 6 As 1/2011 - 139).

[4] V nyní projednávaném případě NSS zrušil dřívější rozsudek městského soudu na základě kasační stížnosti žalované kvůli nesprávnému posouzení právní otázky týkající se určení, zda měla být žádost žalobce o trvalý pobyt posuzována ke dni jejího podání, či ke dni vydání rozhodnutí o této žádosti. V souvislosti s tím NSS dovodil, že příjem získaný v rozporu s právními předpisy není možné považovat za příjem prokazující dostatečné finanční prostředky ve smyslu § 71 odst. 1 zákona o pobytu cizinců. Nynější kasační stížnost podal žalobce, jenž její důvodnost opřel o námitku, že se správní orgány ani městský soud dostatečně nezabývaly přiměřeností dopadů zamítavého rozhodnutí do jeho soukromého a rodinného života, i když tuto námitku uplatnil i v žalobě. Touto otázkou se však NSS v předchozím řízení nijak nezabýval, neboť proti ní žádná kasační námitka nesměřovala.

[5] Kasační stížnost je přípustná, není však důvodná.

[6] Úvodem NSS konstatuje, že rozsudek městského soudu je přezkoumatelný. Je z něj patrné, na základě jakých důkazů a skutkového stavu, jakož i právních úvah, městský soud ke svým závěrům dospěl. Městský soud se výslovně vyjádřil k otázce přiměřenosti rozhodnutí správních orgánů (bod 14) i k namítanému přepjatému formalismu (bod 13). Stěžovatel námitku nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku nijak neupřesnil, proto se jí NSS ani nemohl podrobněji zabývat.

pokračování

[7] Stěžovatel namítl především to, že se správní orgány nezabývaly přiměřeností dopadů svých rozhodnutí do jeho soukromého a rodinného života. Tím porušily § 174a zákona o pobytu cizinců i čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod.

[8] Žádost stěžovatele o vydání povolení k trvalému pobytu byla zamítnuta podle § 75 odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců ve znění účinném do 17. 12. 2015, podle něhož platí, že *ministerstvo zamítne žádost o vydání povolení k trvalému pobytu, jestliže cizinec nepředloží doklad o zajištění prostředků k trvalému pobytu na území, za podmínky, že toto rozhodnutí bude přiměřené z hlediska jeho zásahu do soukromého nebo rodinného života cizince*. Co je povinen správní orgán při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí podle zákona o pobytu cizinců zohlednit, stanoví § 174a uvedeného zákona. Jedná se zejména o *závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ke státu jeho posledního trvalého bydliště*.

[9] Ze správního spisu vyplynulo, že stěžovatel spatřoval nepřiměřený zásah zamítavého rozhodnutí o své žádosti především v tom, že v ČR pobývá již od roku 2005 a je zde doma. Žije zde kvůli své podnikatelské činnosti, na jejíž výsledcích je odkázán zbytek rodiny na Ukrajině (manželka a dvě děti). Vytvořil si zde rozsáhlé sociální a kulturní vazby a získal mnoho obchodních partnerů (viz podání ze dne 9. 11. 2013 a 9. 9. 2016).

[10] Ministerstvo vnitra se mírou zásahu zabývalo na stranách 6 a 7 svého rozhodnutí ze dne 3. 5. 2019. Dospělo přitom k závěru, že samotné negativní rozhodnutí o žádosti o povolení trvalého pobytu přímo nevede k povinnosti stěžovatele opustit území ČR, proto ani nezasahuje do jeho soukromého a rodinného života. Stěžovatel sám svým jednáním zapříčinil to, že nemá v současnosti oprávnění pobývat na území ČR (žádost o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání byla pravomocně zamítnuta dne 11. 3. 2015, stejně tak žádost o vízum za účelem strpění, která byla pravomocně zamítnuta dne 25. 1. 2018). Žalovaná k odvolání stěžovatele doplnila, že stěžovatel nemá na území ČR žádné rodinné vazby a po dobu 3 let (údaj ke dni 27. 6. 2019) ani žádné pobytové oprávnění, proto po tuto dobu neměl mít žádné ekonomické či sociální vazby. Jeho námitky jsou v tomto směru irelevantní.

[11] Stěžovatel v žalobě namítl, že napadené rozhodnutí sice obsahuje odůvodnění ohledně zásahu do rodinného a soukromého života, ale ve velmi omezené míře a je založeno na naprosto nepodložených skutečnostech a domněnkách správního orgánu. Pokud stěžovatel podle žalované nespĺňuje některou z podmínek (zde podmínku dostatečného příjmu), nemůže to být důvodem pro vyloučení přiměřenosti. Stěžovatel v ČR pobývá více než 20 let a nikdy nebyl zátěží pro sociální systém. Městský soud neshledal tuto námitku důvodnou. Uvedl, že stěžovatel v žalobě netvrdil nic, co by ve správním řízení nebylo posouzeno a co by v průběhu řízení uplatňoval (bod 14).

[12] NSS souhlasí s názorem správních orgánů a městského soudu. Stěžovatel ve správním řízení a následně i v žalobě tvrdil nepřiměřenost pouze v obecné rovině – usazení v ČR, podnikatelská činnost a obživa rodiny v domovském státě. Žalovaná se těmito skutečnostmi v napadeném rozhodnutí zabývala. NSS její posouzení pokládá za dostatečné. Současně připomíná, že zamítavé rozhodnutí o žádosti o trvalý pobyt neznámá nutnost opustit území ČR. Zdejší soud si je vědom, že stěžovatel žádal o povolení k dlouhodobému pobytu i vízum za účelem strpění, přičemž obě žádosti byly pravomocně zamítnuty. Tato skutečnost však nic nemění na závěru, že negativní rozhodnutí o žádosti o přiznání povolení k trvalému pobytu nemá pro cizince tak významné důsledky jako např. rozhodnutí o zrušení povolení k pobytu či rozhodnutí o správním vyhoštění (srov. rozsudky NSS ze dne 29. 4. 2021, čj. 10 Azs 414/2020 - 41, bod 29, ze dne 24. 1. 2018, čj. 6 Azs 345/2017 - 37, bod 22, ze dne

2. 3. 2017, čj. 4 Azs 7/2017 - 36, nebo ze dne 1. 12. 2016, čj. 9 Azs 253/2016 - 30, bod 20). Stěžovatelova rodina přitom žije na Ukrajině, takže neudělení povolení k trvalému pobytu ani nemůže být nepřiměřeným zásahem do jeho rodinného života. Informace o tom, že je majitelem a jednatelem společnosti V., a v ČR vlastní nemovitost, stěžovatel uvedl až v řízení před městským soudem, konkrétně v druhé žádosti o přiznání odkladného účinku žalobě ze dne 12. 9. 2019 (informaci o družce až v doplnění kasační stížnosti). NSS zdůrazňuje, že stěžovatel nemá žádné oprávnění k pobytu v ČR, přesto si zde pořídil nemovitost a převzal obchodní společnost. Takové jednání stěžovatele postrádá rozumný přístup k jeho pobytové situaci a nemůže mu sloužit ku prospěchu. Ostatně platí, „že udělení pobytového oprávnění (*nota bene u toho nejvyššího pobytového titulu cizince ve formě povolení k trvalému pobytu*) nelze odůvodnit pouhým odkazem na ochranu soukromého a rodinného života žadatele. Opačný závěr by ve svém důsledku popíral smysl zakotvení jakýchkoliv dalších zákonných podmínek pro udělení povolení k trvalému pobytu a nelze jej tedy přijmout“ (rozsudek NSS ze dne 30. 11. 2020, čj. 5 Azs 250/2017 - 42, bod 27).

[13] NSS dodává, že správní orgány nejsou při posuzování přiměřenosti dopadů svých rozhodnutí povinny výslovně hodnotit všechna kritéria uvedená v § 174a zákona o pobytu cizinců. Mají výslovně zohlednit pouze důvody, které jsou v daném případě specifické a vyplývají z průběhu řízení (rozsudek NSS ze dne 4. 2. 2021, čj. 1 Azs 500/2020 - 24, bod 32). Bylo především na stěžovateli, aby ve správním řízení tvrdil a prokázal dostatečně konkrétní skutečnosti, jež by svědčily v jeho prospěch v otázce nepřiměřenosti tvrzeného zásahu do jeho soukromého a rodinného života (viz rozsudek čj. 9 Azs 253/2016 - 30, bod 20). Stěžovatel však v této věci zůstal pouze u obecných tvrzení. NSS nepopírá, že stěžovateli vzniknou v důsledku rozhodnutí žalované určité obtíže, je však názoru, že tyto obtíže nejsou s ohledem na okolnosti této věci způsobitelné nepřiměřeně zasáhnout do jeho soukromého a rodinného života.

IV. Závěr a náklady řízení

[14] Ze všech uvedených důvodů dospěl NSS k závěru, že kasační stížnost stěžovatele není důvodná, a proto ji v souladu s § 110 odst. 1 větou poslední s. ř. s. zamítl.

[15] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, proto mu náhrada nákladů řízení nepřisluší. Žalované nevznikly žádné náklady nad rámec její běžné činnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 8. listopadu 2021

Ondřej Mrákota
předseda senátu